

**EGZAMIN MATURALNY
OD ROKU SZKOLNEGO 2014/2015**

**JĘZYK ŁEMKOWSKI
POZIOM ROZSZERZONY**

**PRZYKŁADOWY ZESTAW ZADAŃ
DLA OSÓB Z AUTYZMEM, W TYM Z ZESPOŁEM ASPERGERA (A2)**

Czas pracy: 180 minut

GRUDZIEŃ 2013

Перша задача

Wybierz jeden z dwóch poniższych tematów i napisz wypracowanie. Na napisanie wypracowania masz maksymalnie osiem stron.

Тема 1.

На основі даного фрагменту тексту представ проблем і порозважай над ним. Використай тезу і думки Олены Дуць-Файфер і однес ся до іншого тексту культури. Твоя праца повинна чыслити не менше як 300 слів.

Материяльна культура як чынник самоідэнтыфікаціі этнічнай Лемків

Простор освоєний то тот, котрый ест для нас знаний, безпечний, близкій нам эмоцыйні, цінний. Створіня такого простору ест основном потребом каждого человека. Без него человек чуе ся бездомным і затраченным серед чужого, ворожого світа. [...]

Човек як нероздільна част того простору ідэнтыфікуе ся з його вымірамі, узнаючы іх за частку своей достоменности, за факторы, котры го індывідуалізуют в однесіню до обчых і деіндывідуалізуют, уіндетычняют в однесіню до “своіх”, то значыт до тых, котры утожсамляют ся з тым самым простором. Таким способом світ остае поділений выміром “свойскости” і “чужости” на дві сферы, о котры операт ся самоідэнтыфікація человека. Сфера “свойскости” то вшытко тото, з чым ся хтоси ідэнтыфікуе, што вызначат граници індывідуальной і збірной особовости, што творит го вкоріненым в простір рідной традициі. Сфера “чужости” то “антисвіт”, незнаний і ворожий, на фоні котрого одбиват ся позитывна вартіст “свойскости”.

[...]

На базі примет материяльной культуры, дослідники могли стисло вызначыти граници этнографічных груп. Для самых ей творців і ужытковників материяльний вымір рідного культурового простору мае не лем значыня бытове, але тіж самовызначаюче. Тот простор де выступе “свій” материяльний знак ест простором, на котрый человек може розшырять свое - “я”, заступуючы го понятъом “мы”, остро протиставленым понятъом “они”, то значыт творці і ужытковники інчых, незнанных і обчых материяльных знаків. Прото освоєний простор то - мож повісти - місце, або территория де люде сут тым самым, інакше бесідуючы, мают спільну достоменніст. Коли напрымір двое люди з того самого постору материяльной культуры замініт ся ролями – Павел стане ся Петром, а Петро Павлом, то іх функцыйонуваня буде можливе. Далі будут ходити в такій самій (або барз подібній) чузї, мешкати в подібній хыжи, істи кыселицю, або чыр. Не затратят ся в хаосі незнанных знаків, котры ждут поза границьом свойскости – в “чужыні”. Прото місця освоєны сут эмоцыйні близкыма і незаступленыма.

Тема 2.

Зроб порівнюючу аналіз і інтерпретацію вершів. Твоя праця повинна чыслити не менше як 300 слів.

Мамо

Вы нас колысали
смереків колысаньом
осени і зим надходячых
зосхлы травы полонин
кольорами встаючого дня
отуляли
немовлячы головы
на мягкым волосою
вашы руки крыламі птахів
трепотали
вы не могли нам дати
жменьку більше
нич сині очы барвінків
тишыну ватр выгаснених
і тавро боляче
лемківске

Мамо

Ты уж одышла од нас Мамо,
Уж неє слова того святого;
Пришол розлуки час невблаганий,
Замолк Твій голос дорогій.

Ты уж не придеш і не запиташ,
Ци в жыттю нам іти не тяжко;
Хыбаль в сні іщы до нас завиташ
Сивенька наша Пташко.

Ты уж одышла наша Матусю,
Лем ес в памяти нам остала;
І твоя любов, што нашы души
Сонечком теплым огривала.

BRUDNOPIS
(nie podlega ocenie)